

TERVETULOA VANHEMPAINILTAAN

*"Lasta ei kasvateta siksi,
että hän olisi
mahdollisimman mukava
ja vaivaton meille,
vaan siksi, että hän terveenä ja
väkevänä
voisi täyttää tulevan paikkansa ja
löytää itsensä."*

- Maria Jotuni-

Illan runko

- Vaihtoehdot ysin jälkeen
- Yhteishaku 2022 ja harkintaan perustuva valinta
- Ammatillisen- ja lukiokoulutuksen pääsykriteerit
- Mistä apua päätöksen tekoon
 - OPO-kirja ja Wilma-viestit
 - Henkilökohtainen ohjaus
 - Ammattipäivät, tutustumiskäynnit, koulutuskokeilut
 - JO-ilta, YH-vanhempainilta
 - Netti
- Tavoite, toiveet ja viime vuoden YH-tulokset

Tärkeitä päivämääriä

TET-viikko:

Viikko 39 (27.9.-1.10.2021) luokan aakkosjärjestyksen alkupää
Viikko 40 (4.10.-8.10.2021) luokan aakkosjärjestyksen loppupää
TET-sopimusten palautus opolle viimeistään pe 10.9.2021

Lukio-opinnot:

- KanLu tutorit opotunneilla marraskuussa
- Lukio-opintoihin tutustuminen KanLu marraskuussa
- **Jatko-opintoilta (Tredussa ja lukiolla)?**
- **Yhteishakuvanhempainilta tammikuu/helmikuussa 2022**
- **Yhteishaku helmi-maaliskuussa 2022**

Vaihtoehdot 9. luokan jälkeen

1. Ammatillinen koulutus (1.1.2018 muutoksia tutkintorakenteeseen)

- Perustutkinto (koulutusalat 8, perustutkintoja 43)
- Perustutkinto + lukio
- Yhdistelmä­tutkinto (esim. koneasentaja+sähköasentaja)
- Perustutkinto +yo-kirjoitukset
- Perustutkinto AMK-polku
- Perustutkinto + urheilu-ura
- Perustutkinto + oppisopimus

HOKS= henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma

2. Lukiokoulutus

3-4v

- Ns. yleislukiot
- Erityisen koulutustehtävän saaneet lukiot (vain **valtakunnalliset** mainittu)
- Hatanpään lukio, musiikkilinja ja musiikkiteatterilinja
- Sammon lukio, urheilulinja
- Tammerkosken lukio, kuvataide- ja designlinja
- Tampereen klassillinen lukio, luonnontiedelinja
- Tampereen yhteiskoulun lukio, ilmaisutaitolinja
- Kansainväliseen yo-tutkintoon johtava tutkinto, Tampereen lyseon lukio, IB-linja
- Steiner-lukio

3. TUVA (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus)

4. Kansanopistot

5. Oppisopimuskoulutus

Omaa koulutuspaikkaa miettiessä

Oppilas:

- Kerää tietoa
 - selaa nettisivuja (muista sivujen luotettavuus Opintopolku vs. Facebook)
 - lue esitteitä
 - juttele eri ammattien edustajien kanssa
 - juttele kotona
 - mieti, miten TET-jakso voisi auttaa tiedon saamisessa
- Testaa itseäsi ammattipäivässä / tutustumiskäynneillä
 - onko mielikuvasi ammatista/-ammattialasta/ oppilaitoksesta oikea
 - vastaavatko sinun kiinnostuksesi alan/oppilaitoksen vaatimuksia
 - vastaavatko sinun kykysi alan/oppilaitoksen vaatimuksia
 - koulumatka, millä kuljet
- **Terveydelliset tekijät**
 - onko sinulla sairauksia, jotka vaikuttavat alan valintaan
 - jos olet epävarma, kysy terveydenhoitajalta
 - oppilaitoksessa voidaan "testata" ammattipäivässä soveltuvuuttasi
- Koulumenestys
 - riittävätkö arvosanasi opintoihin
 - miten korostat tarvittaessa arvosanojasi (Yle Areena Vinkkejä opiskelutekniikkaan)
- Henkilökohtainen ohjaus
 - varaa aika opolta, kun tarvitset apua
 - tule kotiväen kanssa opon juttusille

Muista!

- Samaan päämäärään voi päästä montaa reittiä!
- Teet valintasi nyt niillä tiedoilla, taidoilla ja mielikuvilla, jota sinulla on kertynyt 15 vuodessa!
- Vanhemmillä on pitempi elämäkokemus, kannattaa kuunnella myös heitä!
- Pohdi tätä valintaasi nyt ja mieti, miten perustelet valintaasi vielä esim. 35 vuoden kuluttua.

Yhteishaku 2022

Lisätietoja ja hakeminen: www.opintopolku.fi

- Haku tapahtuu sähköisesti www.opintopolku.fi
Yhteishaku ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen
Erityisopetuksen haku
Perusopetuksen jälkeisten valmistavien koulutusten haku (TUVA)
- Hakuaika on vuosittain **helmi-maaliskuussa**, tulokset julkaistaan kesäkuussa
- Haun voi tehdä koulussa tai kotona nuoren ja huoltajan yhteistyönä. Huoltajaa on kuultava hakua tehdessä.
- Mahdollisuus hakea koko Suomen toisen asteen oppilaitoksiin.
- Hakemuksessa voi esittää **5 hakutoivetta tärkeysjärjestyksessä** (ammatillisia oppilaitoksia, lukioita, TUVA)
- Hakujärjestystä ei voi hakuajan päättymisen jälkeen muuttaa! => Hakija valitaan yhteen, ylimpään hakutoiveeseensa, mihin hänen pisteensä/keskiarvonsa riittävät.
- Osaan hakukohteista on pääsy- ja soveltuvuuskokeet, niihin saapuu erillinen kutsu
- Yhteishaussa voi hakea myös **harkintaan perustuvassa valinnassa**
- Yhteishakua tehdessä päätetään myös haetaanko urheilijaopiskelijaksi tai ylioppilaaksi valmentavaan koulutukseen (lukio-opinnot)

Harkintaan perustuva valinta

Oppilaitos voi valita **ammattilliseen koulutukseen** opiskelijan henkilöön liittyvien syiden perusteella korkeintaan 30% opiskelijoista **pistejärjestyksestä riippumatta**.

Harkintaan perustuvassa valinnassa hakeva on aina mukana myös normaalissa pistelaskentaan perustuvassa valinnassa.

Erityisiä syitä harkintaan perustuvaan valintaan

Oppimisvaikeudet

Kun hakijalla on todettuja oppimisvaikeuksia, jotka ovat vaikuttaneet opintomenestykseen.

Hakemuksen liitteeksi tarvitaan lääkärin, erityisopettajan tai psykologin lausunto.

Sosiaaliset syyt

Kun hakijalla on henkilökohtaiseen tai perheen tilanteeseen liittyviä erityisiä syitä, jotka ovat vaikuttaneet opintomenestykseen.

Oppimisvalmiuksia mittaava koe (Tredu)

- Hakeneet kutsutaan kokeeseen sähköpostilla. Kutsussa kerrotaan missä Tredun toimipisteessä koe järjestetään, ajankohta ja annetaan tarkemmat toimintaohjeet. Koe tehdään oppilaitoksen tietokoneella ja se kestää noin tunnin.
- Oppimisvalmiuskoe on harkinnanvaraisen haun tueksi ja sitä **voidaan** käyttää oppimaan oppimisen taitojen arvioimisessa. Koe sisältää kolmenlaisia tehtäviä: kuvallisia, matemaattisia ja sanallisia päättelytehtäviä. Jokaisen osion alussa näytetään esimerkkitehtävä.

Kielikokeet (Tredu)

- Kutsumme kielikokeeseen kaikki ne hakijat, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi. Jos hakijalla on todistus riittävästä kielitaidosta, hänen ei tarvitse osallistua kokeeseen.
- Lisätietoja: TreduNavi -hakupalvelu, puh. 040 170 5649, tredu.haku@tampere.fi

Ammatillisen koulutuksen pääsykriteerit

Yleinen koulumenestys 1-16 pistettä

Painotettavat arvosanat 1-8 pistettä

(Musiikki, kuvataide, käsityö, kotitalous, liikunta.

Kolmesta parhaasta aineesta lasketaan niiden aritmeettinen keskiarvo.)

Perusopetuksen suorittaminen hakuvuonna (+1v. esim. 10.lk) 6 pistettä

Ensimmäinen hakutoive ammatilliseen koulutukseen 2 pistettä

Mahdollinen pääsy- tai soveltuvuuskoe (1-10 pistettä)

Esimerkki pisteiden laskusta

9-luokkalainen Pekka Pikkola hakee yhteishaussa 1. hakutoiveenaan TREDU/Kangasalan toimipisteen sähkö- ja automaatioalan perustutkintoon: Hän saa pisteitä seuraavasti:

Yleinen koulumenestys

Kaikkien aineiden keskiarvo 7,57 = 9 p. (max 16)

Painotettavat arvosanat = taito- ja taideaineet, 7.lk (ja valinnaisaine 9.lk)

kotitalous 8 (7), kuvataide 7, liikunta 8 (7), musiikki 7 ja tekninen työ 7 (9)

=>ka 7,67 = 4 p. (max 8)

Hakuvuonna perusopetuksen suorittaminen = 6 p.

Hakutoivepisteet 1. toiveesta ammatilliseen koulutukseen = 2 p.

(Pääsy- ja soveltuvuuskoepisteet 1-10 pistettä)

Yhteispistemäärä = 21 pistettä

(v. 2021 alin pistemäärä 21 pistettä)

Pääsy- tai soveltuvuuskokeet kevät 2021 (ammattilliset oppilaitokset)

- Jos ammatillisessa koulutuksessa järjestetään pääsy- tai soveltuvuuskokeita, kokeeseen kutsutaan kaikki hakijat.
- Ammattioppilaitokset, joissa oli keväällä 2021 pääsy- tai soveltuvuuskokeet:
TREDU
- Kasvatus- ja ohjausalan pt.
Lentokoneasennuksen perustutkinto
- Sosiaali- ja terveysalan pt.
- Tieto- ja viestintätekniikan pt. Hepolamminkatu
Merkonomiopinnot englanniksi (oma haku)
(VAAO
Sosiaali- ja terveysalan pt
Sähkö- ja automaatiotekniikan pt)
VARALAN URHEILUOPISTO
Liikunnanohjauksen pt
TAMPEREEN KONSERVATORIO
Musiikkialan pt
Tanssialan pt

Lukioiden pääsykriteerit

Lukuaineiden keskiarvo:

- äidinkieli ja kirjallisuus
- toinen kotimainen kieli
- vieraat kielet (A- ja B – kielet)
- uskonto/ET
- historia
- yhteiskuntaoppi
- matematiikka
- fysiikka
- kemia
- biologia
- maantieto
- terveystieto

- Erityistehtävän saaneissa lukioissa harrastuneisuus yms. lisänäytöt voidaan huomioida keskiarvon lisäksi
- Myös pääsykokeet mahdollisia erityislukioissa
- Peruskoulun päättötodistuksen valinnaisaineista vain kielet lasketaan keskiarvoon. Päättötodistuksessa valinnaiset kielet voidaan merkitä osallistumismerkinnällä, jolloin niitä ei huomioida keskiarvossa. Anomus 13.4.2022 mennessä.

Pääsy- tai soveltuvuuskokeet kevät 2021 (lukiot)

- Erityistehtävän saaneissa tai painotteisissa lukioissa voi olla myös pääsykokeita, ennakkotehtäviä tai lisäliitteitä.
- Erityistehtävän saaneissa tai painotteisissa lukioissa voidaan päättötodistuksen tiettyjä arvosanoja painottaa
(esim. Tampereen lyseon lukio, Eurooppalinja: yhteiskuntaoppi, historia, äidinkieli, englanti)

Lukiot, joihin tarvittiin yhteishaun ja opiskelusuunnitelman lisäksi liitteitä tai joihin oli pääsykoe keväällä 2021:

- Kangasalan lukio**, musiikkilinja, pääsykoe
- Hatanpään lukio**, musiikki- ja musiikkiteatterilinja, pääsykoe
- Kalevan lukio**, musiikkilinja, mus. omaelämäkerta ja näyte sekä lausunnot
- Sammon keskuslukio**, viestintälinja, ennakkotehtävä
- Sammon keskuslukio**, skeittilinja, ennakkotehtävä
- Sammon keskuslukio**, urheilulinja (lisälomake)
- Tammerkosken lukio**, kuvataide- ja designlinja, pääsykoe, itse ilmoitauduttava ennakkoon

Henkilökohtainen ohjaus

- Mahdollisuus keskustella ja hankkia lisätietoa oppilasta kiinnostavasta oppilaitoksesta tai ammattialasta.
- Varaa aika OPO:lta ja kysy lupa tunnin opettajalta.
- Vanhemmat voivat myös tulla mukaan henkilökohtaiseen ohjaukseen.

Tutustumiskäyntien, ammattipäivien ja koulutuskokeilujen järjestäminen

- Miettikää yhdessä, mikä oppilaitos (lukio/ ammatillinen) ja ammatti kiinnostaisi.
- Päivän/tutustumisen vetäjänä toimii ammattiaineiden opettaja, opo sekä tutoropiskelijat. Ammattipäivän pituus on noin 5 tuntia ja koulu tarjoaa tutustujille lounaan sekä tarvittavat työvaatteet tutustumiskohteessa. Lukioiden tutustumiskäynnit ovat noin 1-2h
- **Ilmoittautumiset opolle** (wilma, ohjauskeskustelu), joka varaa ajan oppilaitoksesta (vastaanottavien oppilaitosten mahdollisuuksien mukaan. Muista, että ammattipäivien ryhmiin otetaan usein vain rajoitettu oppilasmäärä, joten kaikkien toiveita ei pystytä toteuttamaan.)
- Pyydä lupa opettajilta.
- Huolehdi itse matkakuluista.
- Erityisammattioppilaitosten (esim. Luovi, Aitoo, Kiipula) useat **koulutuskokeiluihin** tarvitaan KELA:n maksusitoumus.
- Jos myöhästyit tai sairastut, **ilmoita siitä itse tutustumiskohteeseesi**.
- Muista myös oppilaitosten avoimet ovet ja infoillat!

Jatko-opintopäivä- ja -ilta

Marraskuussa? Pelkkä iltatilaisuus? Etänä?

Iltatilaisuus vanhemmille ja oppilaille Tredun Kangasalan toimipisteessä ja Kangasalan lukiolla

- Puheenvuoroja: ammatillinen, kaksoistutkinto, lukio, TUVA

Lisätietoa

Vuoden 2020 Jatko-opintoiltojen materiaalit ovat vielä katsottavissa, tässä linkit:

A. Kangasalan kaupungin JO-illan esitykset (kesto noin 10-20min/esitys):

Ammatillisen koulutuksen esittely opo Jari Aine: <https://youtu.be/3CitO4nLill>

Lukiokoulutuksen esittely opo Ismo Tahvanainen: https://drive.google.com/file/d/1BOPobW-SDTCQw0vsk_NIF1AmUJiCqmcJ/view?usp=sharing

Yhdistelmäututkinnon esittely opo Hannele Hämäläinen: <https://youtu.be/wQleXdhldZg>

Valma-koulutuksen esittely opo Sari Maaninka: https://youtu.be/2Ts_wHpOe_8

10.luokan esittely ope Veikka Lehtonen: <https://youtu.be/Po2RkEP-ktI>

B. Tampereen kaupungin JO-illan esitykset ja tallenne:

[Tästä linkistä illan tallenteeseen.](#)

- * Tervetuloa ja yhteishaun käytänteet
- * Kohdasta 20:10 Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lisäopetus
- * Kohdasta 33:50 Ammatillinen perustutkinto
- * Kohdasta 1:00:00 Ammatillinen perustutkinto ja lukio-opinnot
- * Kohdasta 1:19:00 Lukio-opinnot

<https://opintopolku.fi/wp/fi/>

<http://ammattipolku.fi/>

Ammatillisia oppilaitoksia:

<https://www.tredu.fi/>

<https://vaa.o.fi/>

<https://www.sasky.fi/> (Tampereen palvelualan ammattiopisto =TPA)

<https://varala.fi/>

Ammatillisia erityisoppilaitoksia:

[Ammattiopisto Luovi](https://luovi.fi/): <https://luovi.fi/>

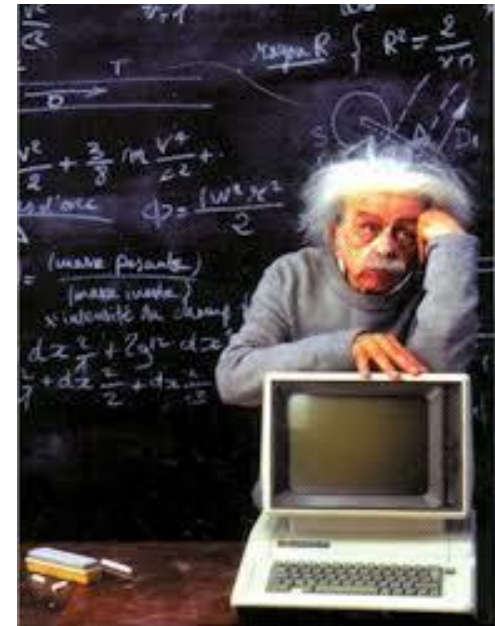
[Kiipulan ammattiopisto](http://www.kiipula.fi/ammattiopisto): <http://www.kiipula.fi/ammattiopisto>

[Aitoon koulutuskeskus](https://aikk.fi/web/): <https://aikk.fi/web/>

Lukioita:

<http://www.kangasala.fi>

<http://www.tampere.fi/koulutus/koulut/lukiot>

Toiveita

- Yhteistyö kodin ja opion välillä, opolla voi olla 80-90 omaa ysiluokkalaista (+ 7-lk ja 8-lk!) -> tiedonkulku hyvissä ajoin apua tarvittaessa
- Ohjauksen kannalta tärkeät taustatiedot opolle (esim. tutustumiskäynteihin liittyen)
- Wilma-viestien lukeminen, viesti sekä oppilaalle että huoltajalle (arkisto!)
- Netti ("hyvä renki, mutta huono isäntä")

Tavoite

- Nuori löytää omia kiinnostuksiaan ja kykyjään vastaavan koulutuspaikan.
- Koti ja koulu ovat yhdessä tukemassa nuorta sen etsimisessä.

Yhteishaun tulokset kesällä 2021

Pikkolan koulussa oli keväällä 2021 232 yhdeksäsluokkalaista. He sijoittuivat jatko-opintoihin seuraavasti:

- 112 oppilasta lukioihin
- 103 oppilasta ammatillisiin oppilaitoksiin (kaksois-,/kolmois- ja/yhdistelmä-tutkintoja)
- 8 oppilasta jäi ilman koulutuspaikkaa (tilanne kesäkuu 2021)

Opiskelupaikkaa vaille jääneet ohjattiin hakemaan seuraaviin oppilaitoksiin:

- Ammatillisten oppilaitosten (esim. TREDU, Valkeakoski, TPA) vapaat koulutuspaikat lisähaussa
- Täysosuma-luokalle (Kangasalan 10.luokka, Pitkäjärvi)
- Ammatilliseen koulutukseen ohjaavat ja valmistavat koulutukset; Valma : TREDU ja VAAO
- Lähikuntien lukiot

P.S. Aiemmin oppivelvollisuus päättyi peruskouluun. **Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun**

nuori täyttää 18 vuotta tai nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon.

Lukioiden keskiarvorajoja

	2019	2020	2021	Suluissa pisterajat lukiolinjoille
Hatanpään lukio	7,75	7,92	8,00	(musiikkil. 10,75, 8,58, 8,50 p.)(musiikkiteatteril. 9,31, 8,50, 9,83 p.)
Kalevan lukio	8,54	8,58	8,75	(musiikkilinja 8,73p. 9,07p. 8,47p.)
Sammon keskuslukio	8,33	8,46	8,62	(urheilul. 14,95 15,15, 14,35p.) (viestintäl. 11,06, 12,56, 12,19p.) (skeittil. 15,36p.)
Tammerkosken lukio	8,00	8,25	8,33	(kuvataide- ja designl. 14,67, 15,50, 15,38p.)
Tampereen klassillinen lukio	8,35	8,50	8,75	(luonnontiedelinjan painotettu keskiarvo 9,47 9,59, 9,38)
Tampereen lyseon lukio	8,92	8,79	9,23	(IB-linja 8,83) (Eurooppa-linja 9,19, 9,44, 9,50)
Tampereen teknillinen lukio	7,67	7,75	7,83	(atk/matematiikkalinjan keskiarvoraja 8,07, 7,57, 8,07)
Tampereen yhteiskoulun lukio				ilmaisutaitolukio, pisteraja 8,69p. 13,17p. keskiarvo 8,42
Tampereen yliopiston normaalikoulun lukio	8,62	8,83	8,92	(Business-Norssi 8,47 8,33, 8,93)(sirkustaidel. 16,34, 17,29, 15,28p.)
Tampereen Rudolf Steiner-koulun lukio	7,31	7,45	7,54	
Kangasalan lukio	7,83	7,75	8,08	(musiikkilinja 16,24, 17,17, 15,75p.)
Pälkäneen lukio	7,08	7,0	7,04	(koripallolinja 7,17)
Tietotien lukio	7,25	7,25	7,25	(englanninkielinen linja 7,33 7,25)
Oriveden lukio	7,25	7,25	7,25	(kirj.l.15,0, 13,73p. /lentopallol.14,15, 15,08p. /urh.l.13,85p.)

Ajatuksia syksyille...

*"Mä muistan kun sä synnyit,
tulit ja huusit niin..."*

*Mä sulta opin paljon
ja riittää kun muistan sen:
oi pienokainen,
oot lainaa mulle hetkisen."*

- Maarit ja Hector: Lainaa vaan -

*"Pian vapaus vie sinut pois.
Oi kunpa suruu suurempaa
ei elämässäs ois.
Muista aina kun
maailma ahdistaa
ja kyynel yllättää,
täällä sua odottaa
aina lämmin olkapää."*

- Maarit ja Sami: Aina lämmin olkapää -